

56. Forma gerundialna (gerund)

Stosowanie formy gerundialnej czasownika (inaczej też – *rzeczownik odczasownikowy* lub *czasownik odslowny*), czyli takiego czasownika, który zakończony jest końcówką *-ing*:

1. Jeśli mamy **dwa czasowniki obok siebie**, to oddzielamy je słówkiem *to* (patrz: pkt 55) lub do drugiego dodajemy końcówkę *-ing* (czyli stosujemy właśnie formę gerundialną).

I enjoy **reading**. (Lubię czytać; mamy tutaj dwa czasowniki – *enjoy* i *read*; czasownik *enjoy* wymaga od następującego po nim czasownika końcówki *-ing*, więc tę końcówkę dopisujemy – w ten sposób powstało nam *enjoy reading*).
My dad loves watching football matches.

(Mój tata uwielbia oglądać mecze piłki nożnej).

Uwaga: Dodając końcówkę *-ing* (oraz końcówki *-ed* lub *-er*) **podwajamy** ostatnią spółgłoskę, jeśli poprzedzona jest ona pojedynczą samogłoską, a akcent pada na ostatnią sylabę.

Tom likes **swimming**. (Podwoiliśmy *m*, ponieważ przed tą spółgłoską mamy pojedynczą samogłoskę (*i*), a akcent pada na ostatnią sylabę; czasownik *swim* ma tylko jedną sylabę – pierwszą i zarazem ostatnią).

- run → running, run → runner
- put → putting
- sit → sitting

Wyjątek stanowią wyrazy zakończone na *w* i *x*, np. know → knowing, fix → fixing.

56.mp3 długość nagrania: 01:18

Po poniższych czasownikach stosujemy czasownik z końcówką *-ing*:

1	admit	przyznać
2	anticipate	przewidzieć
3	appreciate	doceniać
4	avoid	unikać
5	consider	rozważyć
6	defer	odraczać
7	delay	opóźnić
8	deny	zaprzeczać
9	detest	nienawidzić
10	dislike	odczuwać niechęć
11	dread	bać się
12	enjoy	lubić
13	escape	uciekać
14	excuse	wybaczyć, usprawiedliwiać
15	finish	kończyć
16	forgive	wybaczać
17	imagine	wyobrażać sobie
18	involve	wymagać, angażować
19	keep	w znaczeniu kontynuować
20	miss	chybić, tęsknić
21	postpone	przekładać na później
22	practise	ćwiczyć
23	prevent	nie dopuścić do
24	resent	oburzać się/mieć pretensje do
25	resist	oprzeć się czemuś
26	risk	ryzykować
27	stop	przestawać coś robić
28	suggest	sugerować
29	understand	rozumieć coś

Niektóre z powyższych czasowników mogą również wystąpić w konstrukcji **czasownik + *that***. Należą do nich: admit, anticipate, consider, deny, imagine, suggest, understand.

I suggest going home. (*dosłownie*: Sugeruję pójście do domu; chodźmy do domu).
Co jest na enset.pl?

- I **suggest that** we should go home. (Sugeruję, żebyśmy poszli do domu).
2. Formę gerundialną stosujemy również w **czasach typu *continuous***.
Podkreślamy wtedy ciągłość czynności, jej trwanie.
I'm **reading** now.
(Ja teraz czytam; czas *present continuous*).
She was watching TV.
(Ona oglądała telewizję; czas *past continuous*).
3. Czasownik z końcówką *-ing* występuje w **formie rzeczownikowej**.
Smoking is not healthy.
(Palenie <forma rzeczownikowa> nie jest zdrowe; wystarczyło dodać końcówkę *-ing* do czasownika *smoke* <palić>, aby utworzyć formę rzeczownikową – *smoking* <palenie>).
Learning foreign languages is interesting.
(Uczenie się języków obcych jest interesujące).
4. Ponadto forma gerundialna występuje w krótkich zakazach typu:
No smoking. (Zakaz palenia).
No fishing. (Zakaz łowienia).
5. Formę *gerund* stosujemy **bezpośrednio po przyimku** (in, on, at, of, by, for, besides...).
I'm good **at diving**.
(Jestem dobry w nurkowaniu).
She's tired of getting up at 6 a.m.
(Jest zmęczona wstawaniem o 6 rano).
He got fed up with all the travelling he had to do.
(Miał już dość ciągłego podróżowania, a było to jego obowiązkiem).
My dad had difficulty in finding his car.
(Mój tata miał trudności ze znalezieniem swojego samochodu).
6. Formę *gerund* stosujemy **po wyrażeniach**: be/get/become used to (przywyknąć do czegoś), look forward to (oczekiwać na coś), take to, be accustomed to (być przyzwyczajonym do czegoś), can't stand (nie znosić czegoś/kogoś), it's no use/good, in favour of, there's no point (in) (nie ma sensu, żeby...), feel like *lub* fancy (mieć na coś ochotę), have trouble/difficulty (mieć z czymś problemy/trudności), it's worth (warto jest), how about...?, what about...? (a może...? – sugestia).
I am looking forward to hearing from you.
(Oczekuję odpowiedzi z Państwa strony; ten zwrot zazwyczaj jest stosowany na końcu formalnych listów. Możemy również napisać *I look forward to hearing from you*).

I've got used to getting up at 6 a.m.

(Przywykłem do wstawania o 6 rano, patrz również: [pkt 156B](#)).

How about going to the cinema?

(A może pójdziemy do kina?; jest to forma wyrażenia sugestii / propozycji).

Do you fancy going to the cinema?

(Poszedłbyś do kina?).

7. Formę czasownika z końcówką *ing* stosujemy po **czasownikach oznaczających postrzeganie** (see, hear, feel, smell, listen (to), notice, watch) – jeśli mówimy o czynności niedokonanej, ciągłej, trwającej.

I saw her **stealing** your car!

(Widziałem, jak *kradła* twój samochód; widziałem część czynności lub całą czynność dokonywania kradzieży samochodu).

I saw her **steal** your car!

(Widziałem, jak *ukradła* twój samochód; widziałem całą czynność dokonywania kradzieży samochodu).

My mum heard him singing.

(Moja mama słyszała, jak *śpiewał*; słyszała dłuższy fragment lub cały fragment).

My mum heard him sing.

(Moja mama słyszała, jak *zaśpiewał*; słyszała cały fragment).

Stosując formę bezokolicznika (czasownik bez końcówki *-ing*) podkreślamy zakończenie czynności. Formę bezokolicznika stosujemy również w **stronie biernej**, lecz poprzedzamy czasownik słówkiem *to* (*full infinitive*).

Patrz również: [pkt 54, podpunkt 2](#).

I was heard **to open** the door.

(Słyszano/Było słyhać, jak otworzyłem drzwi; w języku angielskim to zdanie jest w stronie biernej).

8. Formę *gerund* stosujemy często po **czasownikach**: go, come, spend time, waste time, be busy, mind.

I **went skiing** last winter.

(Pojechałem na narty zeszłej zimy;

went to forma czasu przeszłego od czasownika *go*).

He spent 20 minutes repairing my car.

(Spędził 20 minut na naprawie mojego samochodu).

My dad was busy cleaning the bike.

(Mój tata był zajęty czyszczeniem roweru).

I don't mind living here.

(Nie mam nic przeciwko mieszkaniu tutaj / temu, że tutaj mieszkam).

Co jest na *enset.pl*?

Would you mind closing the window?
(Czy mógłbyś zamknąć okno?).

9. Czasami **przed** formą **gerund** możemy umieścić **zaimek osobowy**. Dotyczy to m. in. czasowników: dislike, dread, fancy, involve, like (w zdaniu przeczącym), mean, mind, propose, recollect, remember, resent, save, stop, suggest, understand, approve of / disapprove of, insist on, object to.

Zaimek osobowy, a następnie formę **gerund**, możemy umieścić również **po wyrażeniach** *there's no point* (nie ma sensu) i *what's the point of...* (jaki jest sens...).

He insisted on **my/me** writing it.

(Upierał się, abym to napisał; zauważmy, że możemy wstawić zarówno *my*, jak i *me*).

My dad disliked **his/him** doing things like that.

(Mojemu tacie nie podobało się, że robi takie rzeczy).

I remember **my father / my father's** telling me about his wife.

(Pamiętam, jak mój ojciec opowiadał mi o swojej żonie).

Podobną konstrukcję można zastosować z czasownikami **excuse, prevent, forgive**.

Forgive **my/me** being late.

(Wybacz, że się spóźniłem).

He prevented **John from** reading his poems.

(Uniemożliwił Jankowi przeczytanie swoich wierszy; zauważmy, że w przypadku czasownika *prevent* stosujemy formę *to prevent sb from doing sth*).

10. Forma **gerund** występuje w **zestawieniu** z niektórymi rzeczownikami.

- running water (bieżąca woda)
- leaking pipes (cieknące rury)
- walking stick (laska)
- waiting room (poczekalnia)
- voting right (prawo wyborcze)

11. Formę **gerund** możemy zastosować **zamiast** konstrukcji **that/who + czasownik**.

Children who need more care...

(Dzieci, które wymagają więcej opieki...).

=Children **needing** more care...

(Dzieci wymagające więcej opieki...).

A map that shows the main roads...

(Mapa, która pokazuje główne drogi...).

A map showing the main roads...

(Mapa pokazująca główne drogi...).

www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

12. Forma *gerund* może wystąpić **na początku zdania** – wtedy oznacza czynność, którą zakończyliśmy, aby rozpocząć inną.

Opening the door he went in.

(Po otwarciu drzwi, wszedł).

=He opened the door and went in.

Leaving the house he said, 'bye-bye'.

(Po wyjściu z domu, powiedział „do zobaczenia”).

=He left the house and said, 'bye-bye'.

- Aby podkreślić, że pierwsza czynność została zakończona możemy użyć formy **having + III forma czasownika**.

Having opened the door he went in.

(Po otwarciu drzwi, wszedł; podkreślamy, że najpierw otworzył drzwi, a potem wszedł – choć tutaj kolejność czynności wydaje się oczywista).

Having left the house he said, 'bye-bye'.

(<Dopiero> Po wyjściu z domu, powiedział „do zobaczenia”. *Leaving the house...* mogłoby oznaczać, że podczas czynności / w trakcie wychodzenia z domu powiedział „do zobaczenia”).

13. Czasownik z końcówką *-ing* występuje również po następujących czasownikach złożonych: give up (przestać coś robić, zrezygnować z czegoś), put off (przełożyć na później), carry on/go on (kontynuować robienie czegoś), keep (on) (dalej coś robić, kontynuować).

She's given up smoking (Rzuciła palenie).

Keep (on) reading! (Czytaj dalej!).

➔ **Patrz również: strona bierna, forma *passive gerund*, pkt 30.**

57. Forma czasownika a jego znaczenie – brak zmiany znaczenia

Po niektórych czasownikach może wystąpić forma *gerund* lub bezokolicznik **bez zmiany znaczenia**. Należą do nich: begin, start (rozpocząć), continue (kontynuować), cease (zaprzestać, przerywać), commence (zaczynać), omit (pomiąć).

He started **talking**. (Zaczął mówić).

=He started **to talk**.

Co jest na *enst.pl*?

Ponadto do takich czasowników należą: advise (radzić), allow (pozwalać), permit (zezwalać, pozwalać), recommend (polecać, zalecać), intend (zamierzać). Jeśli jednak stosujemy formę bezokolicznika, to wstawiamy po wymienionych czasownikach zaimek osobowy.

He allowed **us to go** there. (Pozwolił nam tam iść).

He allowed **going** there. (Pozwolił tam iść – niekoniecznie *nam*).

Peter recommended me to watch it. (Piotr polecił mi to obejrzeć).

Peter recommended watching it. (Piotr polecił obejrzenie tego).

Wyrażenie **can't/couldn't bear** również może być stosowane z bezokolicznikiem lub czasownikiem w formie *gerund* bez zmiany znaczenia.

I can't bear doing things like that. = I can't bear to do things like that.

(Nie znoszę robić takich rzeczy).

58. Forma czasownika a jego znaczenie – zmiana znaczenia

Ⓐ

Istnieją czasowniki, które **zmieniają znaczenie** w zależności od tego czy występują w formie *gerund*, czy w formie bezokolicznika. Zwróćmy uwagę na różnicę w znaczeniu, jeśli **wystąpią one po**: dread, forget/remember, go on, help/can't help, like, mean, regret, stop, try, want/need.

- **dread**

I dread to think what he'll do. (Boję się myśleć, co zrobi; bezokolicznik odnosi się do specyficznej, konkretnej sytuacji).

I dread going to the dentist. (Boję się chodzić do dentysty; forma *gerund* odnosi się do ogólnej, nie tej konkretnej sytuacji – generalnie boję się dentysty).

- **forget / remember**

I forget to lock the door. (Zapominam o zamykaniu drzwi).

I forget locking the door. (Zapominam, jak zamykam drzwi; zapominam samą *czynność* zamykania drzwi).

She always remembers to take him home.

(Zawsze pamięta, żeby zabrać go do domu).

Don't you remember watching this film?

(Nie pamiętasz, jak oglądałeś ten film?; nie pamiętasz tej *czynności* oglądania filmu?).

www.maturazangielskiego.net - porady, bezpłatne materiały, forum, ogłoszenia, książki...

- **go on**
They went on to discuss another item. (Kontynuowali, i <potem> zaczęli dyskutować nad kolejną pozycją; najpierw zakończyli pierwszą czynność, a później rozpoczęli drugą).
They went on reading the book. (Kontynuowali czytanie książki; nie przerywali czynności czytania książki).
- **help / can't help**
Could you help me (to) make a cake? (Czy możesz mi pomóc zrobić ciasto?; tutaj *help to* nie ma dodatkowego znaczenia).
I can't help laughing! (Nie mogę przestać się śmiać; forma *can't/couldn't help + -ing* oznacza *nie móc przestać czegoś robić*).

Sorry I broke the glass – I couldn't help it.
(Przepraszam, że zbiłem szklankę – nie mogłem tego uniknąć).
Czasami możemy się spotkać z konstrukcją *can't help + but + czasownik w bezokoliczniku* – głównie w amerykańskiej odmianie języka angielskiego.
I can't help but think about her all the time.
(Nie mogę o niej nie myśleć/Myślę o niej cały czas).
- **like**
I like to get up at 6 a.m. (Lubię <ale uważam, że muszę> wstawać o 6 rano; istnieje potrzeba wykonywania danej czynności).
I like swimming. (Lubię pływać; bez dodatkowego znaczenia – po prostu lubię wykonywać jakąś czynność; lubię coś robić).
- **mean**
Jack means to ask Peter. (Jacek zamierza zapytać Piotra; *mean to* oznacza *zamierzać* = to intend).
It means checking it twice. (To wymaga sprawdzenia dwa razy; *mean + -ing* oznacza *wymagać / angażować coś* = to involve).
- **regret**
I regret to inform you that... (Z przykrością informuję, że...; *regret to* oznacza *z przykrością*).
I regret saying it. (Żałuję, że to powiedziałem; odnosimy się do przeszłej czynności, której żałujemy).
- **stop**
I stopped to smoke. (Zatrzymałem się, żeby zapalić; skończyliśmy na chwilę jedną czynność, aby zacząć drugą, i ponownie wracamy do poprzedniej czynności).

Co jest na *enset.pl*?

I stopped smoking. (Przestałem palić; zakończyliśmy jakąś czynność ostatecznie; już więcej nie palę).

- **try**

I tried to tell him about it. (Próbowałem mu o tym powiedzieć; *try* nie ma tutaj dodatkowego znaczenia).

I tried mixing it with apples. (Próbowałem zmieszać to z jabłkami; *try + -ing* oznacza spróbować czegoś, zazwyczaj po raz pierwszy. Może to być również sugestia, aby ktoś coś spróbował zrobić, np. Try advertising it. – Spróbuj to zareklamować).

- **want/ need**

I want to buy a car. (Chcę kupić samochód; tutaj *want to* nie ma dodatkowego znaczenia; podobnie jak czasownik *need*).

This phone wants/needs recharging. (Ten telefon wymaga ponownego ładowania; tutaj *want/need + -ing* oznacza *wymaga / jest potrzeba, aby*).